

การบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

THE MANAGEMENT OF ENGLISH PROGRAM IN THAI SCHOOLS

ชัยสิทธิ์ ตั้งทองกุล¹

ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สภาพการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในประเทศไทย และ 2) แนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสองภาษา ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้โรงเรียนเป็นกรณีศึกษา (Case Study) ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 26 คน คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของโครงการ เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ และ 2) แบบสังเกต และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลที่มีอยู่ตามสภาพปกติ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโครงการโรงเรียนสองภาษามีวิธีการบริหารที่หลากหลาย แต่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะการบริหารที่ใกล้เคียงกันและแตกต่างกันในเรื่องรายละเอียดบางประการ โดยมีการแบ่งการบริหารจัดการภายในโครงการโรงเรียนสองภาษา เป็น 4 ด้าน ตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กลุ่มงานต่าง ๆ 4 กลุ่มงานประกอบไปด้วย 1) กลุ่มงานวิชาการ 2) กลุ่มงานงบประมาณ 3) กลุ่มงานบริหารบุคคล และ 4) กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป

Abstract

This research aims at investigating the administration of some local schools with English program and the best practices for administration. In this qualitative research, the data were collected from 26 school staffs namely, school principals, the heads of the English program, instructors and stakeholders and students from the three schools that provide English Program. The data were collected through commonly available documents, evidence, participatory observation and interview. The instruments comprised questionnaires and observation forms. Analyzed by using content analysis technique.

The findings show that the administration in bilingual schools can be classified into four categories according to The National Education Act 2010: 1) academic administration 2) budget administration 3) personal administration 4) general administration.

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

การบริหารงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับวงการการศึกษาในประเทศไทยจึงทำให้เกิดปัญหาหลายประการในการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษา (ไลต์แอนด์ แฟมมิลี 2547 : 12-13) ซึ่งการสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 9-10) สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 4 (2550 : 1-2) อุทุมพร ชื่นวิชาญ (2545: 5-7) เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551: บทคัดย่อ) ละเอียด กลั่นลำดวง (2551: บทคัดย่อ) ที่กล่าวถึงปัญหาที่เกิดในการบริหารงานโรงเรียนสองภาษาก้าวโดยสรุปในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านครูผู้สอน คือ จากการที่มีการเปิดการจัดการศึกษาในรูปแบบโครงการโรงเรียนสองภาษาที่เพิ่มมากขึ้นในโรงเรียนต่างๆ เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการขาดแคลนครูต่างชาติเจ้าของภาษา ซึ่งในบางโรงเรียนครูชาวไทยก็มีคะแนนโทเฟิลไม่ถึง 550 คะแนน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่กระทรวงศึกษากำหนดสำหรับครูชาวไทยที่สอนในโครงการสองภาษา ซึ่งในเรื่องปัญหาด้านครูผู้สอนก็เป็นปัญหาที่สร้างความยุ่งยากในการบริหารโรงเรียนสองภาษาอยู่ไม่น้อย

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน จากจำนวนนักเรียนต่อห้องที่ค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่จึงสามารถที่จะจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเกมส์ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าการเรียนแบบบรรยายมีสื่อที่ทันสมัยผู้สอนส่วนใหญ่และในเกือบทุกวิชาจะสอนและใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนซึ่งมีผู้เรียนจำนวนหนึ่งที่เข้าเรียนโครงการสองภาษานี้ อาจยังไม่ชินกับสำเนียงครูผู้สอน หรือไม่เข้าใจคำศัพท์ จึงก่อให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียกเก็บค่าเล่าเรียน ที่ค่อนข้างสูงกว่าการเรียนในโปรแกรมปกติจึงทำให้สภาพแวดล้อมของโครงการสองภาษามีห้องเรียน โรงเรียน อุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ดีกว่าโปรแกรมปกติ นอกจากนี้จุดที่สังเกตได้ชัดเจนที่สุดในโรงเรียนที่มีทั้งสอง

ระบบในโรงเรียนเดียวกันคือ สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายในการแต่งกายที่แตกต่างกัน หรือแม้แต่กระทั่งอาหารและกิจกรรมที่พิเศษกว่านักเรียนภาคภาษาไทยทั้งเนื่องมาจากที่ผู้ปกครองเรียกร้องว่าเสียค่าเล่าเรียนที่แพง ก็อยากที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษ

จากเหตุผลประการต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น ไม่ว่าจะเป็นความสำคัญของการศึกษาที่จะช่วยยกระดับชีวิตของประชาชนและพัฒนาประเทศ กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งองค์การต่างจำเป็นต้องมีการปรับกลยุทธ์ หรือปฏิรูปองค์การของตนทั้งระบบ เพื่อจะสามารถดำรงสภาพภาพขององค์การให้อยู่ได้ และความสำคัญและความจำเป็นของภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากล อันจะเป็นเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถติดต่อสื่อสารเพื่อประกอบกิจการค้ากับนานาชาติระยะประเทศ หรือใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้ในการพัฒนางานขององค์การเพื่อให้เกิดความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงสาระสำคัญบางประการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551 ที่ให้โอกาสคนไทยทั้งประเทศได้รับโอกาสในการเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้ด้อยโอกาส ผู้ที่ทุพพลภาพ คนยากจน ตลอดจนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงเรียกได้ว่าเป็นการศึกษาเพื่อปวงชนโดยแท้จริง และประการสุดท้ายคือ โรงเรียนเรียนรูปแบบพิเศษต่าง ๆ ทั้ง 5 รูปแบบที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาและผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพตนเองและโรงเรียนระบบสองภาษาที่มีจุดเน้นที่การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน ผสมผสานกับความ เป็นสากล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองเต็มความสามารถ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาสภาพการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในประเทศไทย ให้มี
และประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดตาม
เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบสภาพการบริหารจัดการโครงการจัด
การเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น
ภาษาอังกฤษ
2. เพื่อทราบแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในการบริหาร
โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นภาษาอังกฤษ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกรณีศึกษา (case study)
ซึ่งผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
Research) โดยกรอบการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ จำนวน
4 ด้าน ตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มาตราที่ 34 (2)
วรรคสามและวรรคสี่ กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ
กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษา
ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่าง
อื่น พุทธศักราช 2547 (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 32) ซึ่ง
ประกอบด้วย 1) กลุ่มงานวิชาการ 2) กลุ่มงานงบประมาณ
3) กลุ่มงานบริหารบุคคล และ 4) กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
โดยมีโรงเรียนที่ใช้เป็นกรณีศึกษา (Case Study) จำนวน 3
โรงเรียน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามโดยใช้
การเก็บข้อมูล 3 วิธี คือ ศึกษาเอกสาร หลักฐานหรือข้อมูล
ที่มีอยู่ตามปกติ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและ การ
สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key information) คือ ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษาและเป็นผู้ให้ข้อมูล
จำนวน 25 คน ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจนถึงวันที่ 30
กันยายน พุทธศักราช 2553 รวมระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา
ทั้งสิ้นประมาณ 7 เดือน ซึ่งสิ้นสุดภาคการศึกษา จากนั้น
ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้อาจจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมา
ตรวจสอบหาความตรง (Validity) และความเที่ยง

(Reliability) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
(Content analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป
เป็นรายโรงเรียน ซึ่งแบ่งการย่อยได้ 3 วิธี คือ การวิเคราะห์
แบบอุปนัย (Analytic induction) การวิเคราะห์โดยการ
จำแนกข้อมูล (Typological analysis) และการวิเคราะห์โดย
การเปรียบเทียบข้อมูล (Constant comparison) จากนั้น
นำเสนอข้อมูลโดยวิธีพรรณนา (Description) และพรรณนา
วิเคราะห์ (Analytical description)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการจัดการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้
โรงเรียนเป็นกรณีศึกษา (Case Study) โรงเรียนที่ได้รับการ
เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1)
โรงเรียนที่ 1 นครปฐม (นามสมมุติ) จังหวัดนครปฐม 2)
โรงเรียนที่ 2 วิทยา (นามสมมุติ) จังหวัดอุทัยธานี และ 3)
โรงเรียนที่ 3 บุรณะ (นามสมมุติ) จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key information) ประกอบไปด้วยผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ
การบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษและผู้มีส่วนได้ส่วน
เสีย (Stakeholders) ของโครงการจำนวน 26 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นโรงเรียน
ต้นแบบการจัดการจัดโครงการจัดการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยผู้วิจัย
และอาจารย์ที่ปฏิบัติงานวิจัยนี้ได้ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการ
เลือกโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างนั้นกำหนดคุณสมบัติเป็นไป
ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังนี้ (1) โรงเรียน
ต้นแบบการจัดโครงการสองภาษา และ (2) โรงเรียนที่มี
ความพร้อมในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสอง
ภาษาเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนทั้งสองประเภท สามารถ
กล่าวโดยสรุป ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนชั้นนำหรือเป็นโรงเรียนต้นแบบในด้านต่างๆ มีผลงานเป็นที่ปรากฏ เช่น โรงเรียนรางวัลพระราชทาน โรงเรียนที่เป็นแหล่งศึกษาดูงานในด้านต่างๆ โรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โรงเรียนในโครงการนำร่องหรือโครงการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ

2. มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาเป็นศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในการจัดการโครงการโรงเรียนสองภาษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

3. มีคณะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ และมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ

4. มีคณะครูผู้สอนแกนนำที่มีคุณภาพ และคณะกรรมการสถานศึกษามีความเข้มแข็ง

5. เขตพื้นที่การศึกษามีศักยภาพที่จะเข้าไปร่วมสนับสนุนทางวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง

6. สามารถพัฒนาให้เป็นโรงเรียนที่เป็นแหล่งเรียนรู้แก่สถานศึกษาอื่น ๆ และเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ในด้านการใช้หลักสูตรที่เป็นรูปธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุราชการ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีลักษณะเป็นข้อคำถามรายชื่อครอบคลุมกลุ่มงานด้านต่างๆ ทั้ง 4 กลุ่มงาน ในการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสองภาษาโดยยึดตามแนวทางของสำนักงานวัฒนธรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) แบบสังเกต เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับศึกษาเหตุการณ์อย่างละเอียดเพื่อการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอน

ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในภายในหน่วยงานต่างๆ ภายในโรงเรียน

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอผลจากการวิจัยโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่หนึ่งนำเสนอสภาพการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และส่วนที่สองจะเป็นการนำเสนอแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

1.1 กลุ่มงานบริหารวิชาการ งานด้านหลักสูตรทั้ง 3 โรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจำนวนวิชาที่สอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ อย่างน้อย 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นกลุ่มสาระภาษาไทย ส่วนรายวิชาเลือกเสรีนั้น ทั้ง 3 โรงเรียน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละโรงเรียน รวมทั้งมีการสอดแทรกคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ด้วย

1.2 กลุ่มงานบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ ทั้ง 3 โรงเรียน มีการบริหารจัดการที่คล้ายคลึงกัน คือ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องจ่ายค่าเล่าเรียนที่เพิ่มเติมจากจากโครงการปกติ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวกับการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นโดยเงินที่เรียกเก็บจะใช้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน และจะไม่เรียกเก็บเงินอื่นใดอีก ซึ่งค่าใช้จ่ายแบ่งเป็น 3 ด้านหลัก ๆ คือ 1) การบริหารการศึกษา ได้แก่ ค่าเงินเดือนบุคลากร 2) การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สื่อวัสดุอุปกรณ์ ระบบอินเตอร์เน็ต หนังสือเรียน และ 3) การส่งเสริมการศึกษา

ได้แก่ การปรับปรุงห้องเรียน ค่าสาธารณูปโภค ค่าอาหาร และอื่น ๆ

1.3 กลุ่มงานด้านบริหารงานบุคคล ในการคัดเลือกอาจารย์เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสองภาษาปฏิบัติ ได้ใน 2 ลักษณะ คือเป็นอาจารย์ที่เป็นเจ้าของภาษา กับ อาจารย์ชาวไทย โดยยึดหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และในระหว่างปฏิบัติงานทั้ง 3 โรงเรียนจะต้องพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในโครงการอย่างต่อเนื่อง

1.4 กลุ่มงานบริหารทั่วไป ทั้ง 3 โรงเรียนจะจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและโครงการมีความเหมาะสมอำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ในด้านสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนรู้ก็สามารถจัดหาได้เพียงพอกับความต้องการ สภาพห้องเรียนสวยงาม มีบรรยากาศที่น่าเรียน ส่วนงานด้านบริการนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียน มีหน่วยงานย่อยในโครงการทำหน้าที่ประสานงานร่วมกับโครงสร้างหลักของโรงเรียน นอกจากนี้นักเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษาทั้ง 3 โรงเรียนจะใช้กฎระเบียบเช่นเดียวกับนักเรียนโครงการปกติ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้ง 3 โรงเรียน ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2. แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษา

2.1 กลุ่มงานบริหารวิชาการ โครงการสองภาษา ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรเนื่องจากหลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารโรงเรียนสองภาษาดังนั้น โรงเรียนควรบริหารจัดการโดยให้มีการสร้างหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการ ผู้บริหารและครูควรติดตามพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อนำผลการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ก้าวไปในทิศทางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

2.2 กลุ่มงานบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ แนวทางในการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ในโครงการจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามแนวทางการปฏิรูป

การศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวกับการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น และในส่วนของ การบริหารจัดการให้ยึดระเบียบการบริหารงานการเงินและบัญชีและพัสดุของกรมสามัญศึกษา (เดิม) เป็นแนวปฏิบัติ

2.3 กลุ่มงานบริหารงานบุคคล ควรเน้นพัฒนาครูให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารการศึกษา มีจิตสำนึกในความเป็นครู มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ มีทักษะในการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นครูประจำการหรือครูชาวต่างชาติ จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในองค์กรด้วย นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงเรียนสองภาษา ความเป็นสากล และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล

2.4 กลุ่มงานบริหารทั่วไป สิ่งแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียนถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อบุคลากรในองค์กร รวมทั้งครู ผู้ปกครอง และที่สำคัญคือ ตัวนักเรียน เพราะบรรยากาศที่ดีหรือไม่ดีย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้อยู่เสมอ นอกจากนี้โรงเรียนควรมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก หากโครงการได้รับการสนับสนุน หรือได้รับแรงกระตุ้นจากองค์กรภายนอก จะทำให้โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (EP) พบว่า สภาพโดยทั่วไปในการบริหารจัดการของโรงเรียนมีความแตกต่างกันบ้างแต่ในด้านการดำเนินการ และการจัดโครงสร้างโครงการสองภาษาของโรงเรียนและมีส่วนที่คล้ายคลึงซึ่งในการดำเนินการของโครงการโรงเรียนสองภาษาโดยผู้ที่มีส่วนได้เสียของโรงเรียนจะมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานของโครงการอยู่ในรูปของ

คณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครองโดยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจะมีทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน สำหรับการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสองภาษา พบว่า รูปแบบและวิธีการการบริหารจัดการโครงการนั้นแต่ละโรงเรียนจะยึดนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานโครงการตามแบบกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารโครงการโรงเรียนสองภาษา นอกจากนี้โครงสร้างในการบริหารโครงการนั้นทางกระทรวงศึกษาธิการให้อิสระในการจัดโครงสร้างขององค์กรมิได้กำหนดโครงสร้างที่ตายตัวทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษควรจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินโครงการให้ชัดเจนและมีการประเมินผลจากหลายแหล่งครบทุกด้าน 360 องศาเพื่อที่จะนำผลสะท้อนกลับที่ได้รับมาปรับปรุงโครงการในปีการศึกษาต่อไป และยังเป็นการตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้าของโครงการอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่แพร่หลายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครองและเลือกโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเลือกที่จะศึกษาในเชิงปริมาณที่มากขึ้นและมีขอบเขตที่กว้างขึ้นและเป็นภาพรวมของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อใช้เป็นโมเดลหรือพิมพ์เขียว หรือจัดทำเป็นกรณีปฏิบัติที่เป็นผลเลิศ (Best Practice) ในการบริหารงานโครงการสองภาษาทั่วประเทศ
2. ควรมีการนำเสนอการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษว่ามีการดำเนินการและการบริหารจัดการว่าประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่หน่วยงานหรือแต่ละโรงเรียนกำหนดไว้หรือไม่อย่างไร

3. ควรมีการศึกษาที่เทียบเคียงมาตรฐานระดับโลก (World Class) หรือเทียบเคียงกับโครงการหลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติหรือประเทศเพื่อนบ้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการและพัฒนาโครงการต่อไปในอนาคตตลอดจนเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพทัดเทียมแข่งขันกับนานาชาติประเทศ

4. ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ความล้มเหลวในการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นสาเหตุของปัญหาที่มีการแสดงให้เห็นถึงความผิดพลาด การดำเนินการที่ไม่พึงประสงค์ หรือปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารงานโครงการล้มเหลว ไม่ประสบผลสำเร็จเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวปฏิบัติไม่ให้เกิดความผิดพลาดหรือล้มเหลวในการบริหารโครงการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. การจัดทำสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.
- _____. การศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- _____. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมนโยบายหลักการและวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.
- _____. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ.43/2546 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมนโยบายหลักการและวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.
- _____. รวมคำสั่งการมอบอำนาจจากกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2544.

_____. กรมวิชาการ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. รายงานการประเมิน

คุณภาพ. ม.ป.ท.: ม.ป.ป.

กรุงเทพฯธุรกิจ. จับตาโรงเรียนสองภาษาะวังเจอครูปลอม

[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2553. จาก

<http://www.mthai.com,webbord/5/119325.html>

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. แนวโน้มทั่วโลกไปทิศโรงเรียน

2 และ 3 ภาษา [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9

กุมภาพันธ์ 2553. เข้าถึงได้จาก

<http://mail.vicharkan.com/varticle/37654>

คม ชัด ลึก. ตั้งกรรมการคุม ร.ร. สองภาษา [ออนไลน์].

เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2553. เข้าถึงได้จาก

<http://www.mthai.com,webbord/5/119325.html>

ยูดา รักไทย. คู่มือคนเก่งเรียน = Successful learner

handbook. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2552.

ไคฟี่แอนด์เฟมิลี่. โรงเรียนสองภาษา Bilingual School

[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2553. เข้าถึง

ได้จาก <http://www.elib->

[online.com/doctors47.child_school007.html](http://www.elib-online.com/doctors47.child_school007.html).

วิจิตร ศรีสอาน. การบริหารงานโรงเรียนมัธยม. วารสาร

ข้าราชการครู 2536 (มีนาคม 2536): 36.

สนามจิตร สุคนธ์ทรัพย์ และคณะ. แนวทางการจัดโรงเรียน

ในกำกับของรัฐ (Charter School): บทเรียนจาก

ต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: ที.พี.พรินท์ จำกัด,

2542.

สมชาย เทพแสง. การวางแผนพัฒนานักเรียนผู้มี

ความสามารถพิเศษ (Gifted & Talent). วารสาร

วิชาการ, 2551 (กรกฎาคม-กันยายน 2551): 16.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ไขข้อข้องใจ

English ProGram. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสัน เพรส โปร

ดักส์ จำกัด, 2548.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการ

ดำเนินงานโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการ

สอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น

ภาษาอังกฤษ (English Program). ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. โรงเรียนสองภาษา

พูนปัญญาหรือสร้างปัญหา[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ

9 กุมภาพันธ์ 2553. เข้าถึงได้จาก

<http://www.mthai.com,webbord>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ในหลวงกับ

การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์เลิ่ดดิ้งแอนด์

พลับลิชชิ่ง, 2544.

สำนักงานผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเขตตรวจ

ราชการที่ 4. สรุปผลการตรวจติดตามและ

ประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ตาม

หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ในโรงเรียนเอกชน เขตตรวจราชการที่ 4

[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2553. เข้าถึง

ได้จาก

<http://ecurricyulum.mv.ac.th/social/lobrary/rakba>

[nkerd/index.html](http://ecurricyulum.mv.ac.th/social/lobrary/rakba)

สำนักพิมพ์ผู้จัดการ. โรงเรียนสองภาษา สูตรปั้นลูกโก

อินเตอร์ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กุมภาพันธ์

2553. เข้าถึงได้จาก

<http://ecurricyulum.mv.ac.th/social/lobrary/rakba>

[nkerd/index.html](http://ecurricyulum.mv.ac.th/social/lobrary/rakba)

อุทุมพร ชื่นวิญญา. การประเมินโครงการหลักสูตรภาค

ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนโยธิน

บูรณะ กรมสามัญศึกษา. ปริญญาครุศาสตรมหา

บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการ

บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

